

Õiguskantsler

Kool

Teie nr

Meie 13.09.2024 nr 7-5/240872/2405190

Riigikaitseõpetuse välilaagri kursuse korraldamine

Lugupeetud direktor

Õiguskantsleril paluti hinnata, kas [kooli] 11. klassi riigikaitseõpetuse välilaagri kursuse korraldus vastab seadusele.

Tunnustamist väärrib [kooli] tähelepanu riigikaitseõppele ja Eesti noorte kasvatamisele patriotismi vaimus, eriti praegustel ärevatel aegadel.

Leian, et [kool] ei järginud 2023/2024. õppeaastal riigikaitseõpetuse välilaagri kursuse korraldamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõudeid. Õpilastele ei jäetud kursuse toimumise nädalal kahte puhkepäeva.

Palun koolil välilaagri kursuse korraldamisel edaspidi lähtuda põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kehtestatud. Seaduse täitmine on kohustuslik nii õpilastele kui koolile. Kool on eeskujuks õpilastele. Kui seaduse täitmine tundub ebamõistlik, tuleb algtada seaduse muutmine. Puhkeajata õppimine ei pruugi siiski pälvida üksmeelset toetust. Kehtivat seadust peab täitma.

Välilaagri kursuse korraldamise õiguslik alus

1. Seaduse kohaselt võib ühes nädalas olla kuni viis õppepäeva ([põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse \(PGS\) § 24 lg 4](#)). Riigikaitseõpetuse välilaagri kursus on osa õppetegevusest (vt ka [gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lg 5](#)), mida tuleb kajastada kooli päevakavas ([PGS § 25 lg 6](#)) ning mille järgimine on õpilasele üldjuhul kohustuslik ([PGS § 35 lg 1](#); [§ 55 lg 4](#)). Päevakavaga ette nähtud õpikoormus peab olema õpilasele ea- ja jõukohane ning seejuures peab jääma aega ka puhkuseks ja huvitegevuseks ([PGS § 25 lg 4](#)).

2. Riigikaitseõpetuse korraldamisel tuleb koolil lähtuda gümnaasiumi riiklikus õppekavas kehtestatud ([PGS § 17 lg 1](#)). Praktilise välilaagri kursuse korraldamisel peab kool õpilaste

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

õpikoormuse jaotama õppeaasta ulatuses ühtlaselt, jättes neile aega puhkamiseks ja huvialadega tegelemiseks ([gümnaasiumi riikliku õppekava lisa 12 p 1.4](#)).

[Kooli] korraldatud välilaagri kursus

3. [Kooli] õppekava kohaselt koosneb riigikaitseõpetuse välilaagri kursus kontakttundidest ning praktilistest harjutustest, lisaks tehakse õppekäik väeosas ja muuseumi. Koolikalendri kohaselt toimus välilaager eelmisel õppeaastal [ ] (reedest pühapäevani).

4. Selgitasite õiguskantsleri nõunikule, et kuigi õpilastele ei antud välilaagri toimumise nädalal kahte puhkepäeva, tehti kooli õppekorralduses muudatusi. Laagri toimumise aeg oli valitud nii, et sellele ei järgneks pingelisi arvestusi. Laagri järgnenud esmaspäeval muudeti tunniplaani, nii et koolipäev algas kolmanda tunni ajal. Laagri eelnenud neljapäeval kaitsesid 11. klassid oma uurimistöid, mis kokku kestis kuni kolm tundi.

5. Kuna õpilastele oli korraldatud õppetöö ühes nädalas esmaspäevast pühapäevani, ei järginud kool seaduses kehtestatud kohustust võimaldada õpilastele nädalas kaks puhkepäeva. Õpilastele oli korraldatud järjestikku kaksteist koolipäeva, mistõttu ei jäänud neile vahepealset seadusega ette nähtud puhkeaega.

Laagri korraldamisel tuleb lähtuda seadusest ja riiklikust õppekavast. Neist õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei saa kooli kokkulepetega muuta. Seda tuleb arvestada ka sel juhul, kui õpilased teavad gümnaasiumi vastuvõtmisel välilaagri korraldusest või kui õpilasi teavitatakse laagri toimumisest piisavalt varakult. Välilaager on õppetöö osa, mitte kooli korraldatav õppekavaväline tegevus. Ka juhul, kui õpilastel on võimalik osaleda laagris muul ajal või osaliselt, tuleb laagri korraldamisel võtta arvesse nende õpilaste õigusi, kes laagrist osa võtavad.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks (avaldaja ja kooli andmeteta): Haridus- ja Teadusministeerium
Kaitseressursside Amet